

ถาม-ตอบ ปัญหาภาษี (3)

เรื่องที่ 1 VAT - ลีนออกใบกำกับภาษีและยื่นภาษีขายขาด

คำถาม : บริษัทมิได้ยื่นภาษีขายไว้ ทราบเรื่องในอีก 2 เดือนต่อมา อยากทราบว่า บริษัทจะเปิดใบกำกับภาษีอย่างไรจึงจะถูกต้อง และควรแก้ปัญหานี้อย่างไร

คำตอบ : ผู้ขายต้องรับผิดชอบโดยยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30) เพื่อชำระภาษีขาย + เบี้ยปรับ + เงินเพิ่ม เพิ่มเติมของเดือนภาษีที่มีปัญหาดังกล่าว ส่วนการออกใบกำกับภาษีในภายหลังจากความรับผิดชอบในการเสียภาษี (tax point) เกิดขึ้นนั้น ผู้ขายมีความผิด (เบี้ยปรับ 2 เท่าตาม ม.89(5)) แต่ผู้ซื้อ มีสิทธินำใบกำกับภาษีฉบับดังกล่าวไปเครดิตเพื่อขอคืนภาษีซื้อได้ครับ (เทียบเคียงกับหนังสือกรมสรรพากรที่ กค 0811/พ./4278 ลว. 4 พฤษภาคม 2544)

เรื่องที่ 2 ภาษีหัก ณ ที่จ่าย - ค่าตัวหนังสือและตัวชมการแสดงต่างๆ

คำถาม : บริษัทซื้อตัวหนังสือให้ลูกค้าเข้าชมจำนวน 15,000 บาท ต้องหัก ณ ที่จ่ายหรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ : ค่าซื้อตัวหนังสือเข้าลักษณะเป็นการให้บริการ ถ้ามียอดเงินที่จ่ายตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไป บริษัทผู้จ่ายเงินต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 3% ด้วย

คำถาม : บริษัทซื้อตัวเข้าชมงานแสดงต่างๆ ที่จัดขึ้น ต้องหัก ณ ที่จ่ายหรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ : ถ้าจ่ายตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไป ก็ต้องหัก ณ ที่จ่าย 3% ด้วย เพราะถือเป็นค่าบริการเช่นเดียวกันครับ

เรื่องที่ 3 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา, VAT-จ่ายค่าจ้างกึ่งและที่ปรึกษาชาวต่างประเทศ

บริษัทจ้างชาวต่างประเทศมาเป็นกึ่งและที่ปรึกษาในโรงแรม โดยบริษัทต้องส่งเงินให้ก่อน US\$ 1,000 และเมื่อสิ้นสุดสัญญาจ้าง 4 สัปดาห์ ก็จะจ่ายส่วนที่เหลือให้

คำถาม : บริษัทจะต้องคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอย่างไร และต้องนำส่ง ภ.พ.36 หรือไม่ เพราะอะไรครับ

คำตอบ : กรณีนี้ถือเป็นเงินได้ตามมาตรา 40(2) แห่งประมวลรัษฎากร จึงต้องคำนวณหักภาษี ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50(1) ของประมวลรัษฎากรครับ (หลักการคืออยู่ว่าถ้าอยู่ไม่ถึง 180 วันในปีภาษีนั้น ต้องหักในอัตรา 15% แต่ถ้าอยู่เกิน 180 วัน คำนวณหักภาษี ณ ที่จ่ายเหมือนเงินเดือนพนักงานครับ) กรณีดังกล่าว บริษัทผู้จ่ายเงินต้องนำส่ง VAT 7% โดยการยื่นแบบ ภ.พ.36 ตามมาตรา 83/6 แห่งประมวลรัษฎากร ครับ

เรื่องที่ 4 ภาษีเงินได้นิติบุคคล - การหักรายจ่ายเงินลงทุนในบริษัทที่ล้มละลาย

คำถาม : บริษัทนำเงินไปลงทุนกับบริษัทในตลาด ซึ่งต่อมาบริษัทในตลาดถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลาย บริษัทสามารถนำรายการดังกล่าวมาถือเป็นรายจ่ายของกิจการในปีที่ศาลพิพากษาล้มละลายได้หรือไม่คะ

คำตอบ : ยังไม่ได้ครับ ต้องรอให้บริษัทเลิกกันตามกฎหมายก่อน จึงจะมีสิทธินำเงินที่ลงทุนในส่วนที่ไม่ได้รับคืนมาถือเป็นรายจ่ายทางภาษี

เรื่องที่ 5 ภาษีบุคคลธรรมดา, นิติบุคคล, หัก ณ ที่จ่าย - การลดทุนและจ่ายเงินปันผล

บริษัทมีทุนจดทะเบียน 120,000,000 บาท เป็นเงินทุนเรียกชำระเต็มแล้ว แต่ผู้ถือหุ้นยังชำระค่าหุ้นไม่หมด ยังคงค้างค่าหุ้นไว้ 100,000,000 บาท ในงบดุลของบริษัทแสดงไว้เป็นลูกหนี้ค่าหุ้น บริษัทมีกำไรสะสมในงบการเงินจำนวน 8,000,000 บาท ยังไม่เคยจ่ายเงินปันผล บริษัทมีความจำเป็นต้องลดทุน เนื่องจากไม่จำเป็นต้องใช้เงินทุนสูง และผู้ถือหุ้นก็ไม่มีเงินชำระค่าหุ้น

คำถาม : บริษัทจะจ่ายเงินปันผลจากกำไรสะสมทั้งหมดก่อนการลดทุน จะต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย 10% ถูกต้องหรือไม่ และผู้รับเงินปันผลบุคคลธรรมดามีสิทธิเลือกไม่นำเงินได้ไปคำนวณเสียภาษีปลายปีอีกครั้งได้หรือไม่

คำตอบ : ความเข้าใจของท่านถูกต้องแล้วครับ

คำถาม : เนื่องจากบริษัทต้องกันกำไรสะสมไว้ 5% ตามกฎหมายเป็นเงิน 400,000 บาท ส่วนลดทุนที่ไม่เกิน 400,000 บาท จะต้องเป็นเงินได้สำหรับผู้ถือหุ้นของบริษัท ผู้ถือหุ้นจะต้องยื่นเสียภาษีปลายปีจากเงินได้ส่วนนี้ใช่หรือไม่

คำตอบ : ถูกต้องแล้วครับ

คำถาม : เมื่อบริษัทจ่ายเงินปันผลจากกำไรสะสมทั้งหมดตามข้อ 1 และกันเงินสำรองไว้ตามกฎหมายโดยได้เสียภาษีตามข้อ 2 แล้ว จะมีภาระภาษีอื่นใดสำหรับบริษัท หรือผู้ถือหุ้นอีกหรือไม่

คำตอบ : บริษัทมีหน้าที่หัก ณ ที่จ่ายและนำส่งภาษีสำหรับเงินปันผลและเงินลดทุนส่วนที่ไม่เกินเงินที่กันไว้จากกำไร ส่วนผู้ถือหุ้น บุคคลธรรมดา ต้องทำตามคำตอบ 1 และ 2 ครับ

คำถาม : ในการลดทุนกรมสรรพากรมีการแก้กฎหมายหรือประกาศต่างๆ เพิ่มเติมนอกจากที่กล่าวไว้แล้วหรือไม่

คำตอบ : ขณะนี้ยังไม่มีครับ

เรื่องที่ 6 ภาษีหัก ณ ที่จ่าย - การออกภาษีแทน กรณีผู้ขายไม่ยอมให้หัก ณ ที่จ่าย

กรณีภาษีออกให้เนื่องจากผู้ขาย (ส่วนมากจะเป็นบุคคลธรรมดา) ไม่ยอมให้หัก ทางบริษัทจึงบวกกลับภาษีเป็นค่าจ้าง แล้วจึงหักภาษีจากยอดที่รวมภาษีแล้ว และออกเอกสารใบหักภาษี ณ ที่จ่ายให้กับผู้ขาย แต่จากที่เคยตอบว่าไม่ต้องออกหนังสือรับรองหัก ณ ที่จ่าย

คำถาม : จะบันทึกบัญชีอย่างไร ตัวอย่างโจทย์ ค่าจ้าง 1,000.- ปกติ ภาษีหัก ณ ที่จ่าย 3% เท่ากับ 300.- แต่ผู้ขายไม่ยอมให้หัก บริษัทจึงออกภาษีให้ 300.- และต้องนำส่งสรรพากร

เดบิต ค่าจ้าง 1,000.-

เดบิต ภาษีออกแทน 300.- (ไม่ออกใบหัก ณ ที่จ่ายให้)

เครดิต เงินสด 1,300.-

ภาษีออกแทนดังกล่าวจะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้ จะมีวิธีการบันทึกบัญชีอย่างไร

คำตอบ : กรณีออกภาษีให้ผู้รับโดยผู้รับไม่ยินยอมให้ออกแทน ถือว่าผู้จ่ายยินยอมนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย ที่ตนเองไม่ได้หักไว้ โดยเป็นความรับผิดชอบตามกฎหมายที่ต้องนำส่งเอง (ไม่ใช่การหักภาษี ณ ที่จ่าย หรือการออกภาษีแทนผู้รับ) ดังนั้น เงิน 300 บาทที่นำส่งไป จึงเป็นรายจ่ายต้องห้าม ตามมาตรา 65 ตรี (3) (13) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งในทางบัญชีอาจบันทึกเป็นรายจ่ายแต่ต้องบวกกลับทางภาษี วิธีที่จะหักเป็นรายจ่ายทางภาษีให้ใช้วิธีออกภาษีแทน โดยต้องออกหนังสือรับรองการหัก ณ ที่จ่าย ระบุเป็นการออกภาษีให้ และมีการทำข้อตกลงว่าจะออกภาษีแก่ผู้ขาย

เรื่องที่ 7 ภาษีหัก ณ ที่จ่าย - เรียกเก็บค่าประปา ไฟฟ้า เป็นการเหมา
คำถาม : กรณีซึ่งบริษัทจ่ายค่าเช่าให้กับเจ้าของอาคาร โดยในบิลเรียกเก็บแยกเป็นรายการค่าเช่า กับค่าน้ำค่าไฟออกจากกัน แต่ค่าน้ำค่าไฟเจ้าของอาคารจะเรียกเก็บเหมาในจำนวนเท่าๆ กันทุกเดือน ขอสอบถามว่ารายการข้างต้น บริษัทต้องหัก ณ ที่จ่ายหรือไม่ ถ้าหัก จะหักในอัตราร้อยละเท่าไร
คำตอบ : ค่าน้ำ-ไฟฟ้า ที่เรียกเก็บเป็นการเหมาจ่าย โดยมีได้คำนวณตามจำนวนหน่วยที่ใช้ กรมสรรพากรจะวินิจฉัยให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าบริการ จึงต้องหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย 3% ครับ
คำถาม : กรณีบริษัทนำโทรศัพท์ไปใช้ที่ต่างประเทศ และบริษัทที่ต่างประเทศทำบิลเรียกเก็บมา บริษัทต้องหัก ณ ที่จ่ายหรือไม่ ในอัตราเท่าไร
คำตอบ : กรณีดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นเงินได้ตาม 40(8) แห่งประมวลรัษฎากร จึงไม่เข้าข่ายที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา 70 แห่งประมวลรัษฎากรครับ

เรื่องที่ 8 ภาษีนิติบุคคล - คำนวณขาดทุนยกมาคิดพลาด
คำถาม : กรณีในการกรอกแบบ ภ.ง.ด.51 ของปี 2544 แล้วบริษัทกรอกจำนวนขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกิน 5 รอบบัญชี ในจำนวนที่ไม่ถูกต้อง บริษัทจะมีความผิดตามประมวลรัษฎากรหรือไม่ ถ้าผิดบริษัทจะต้องรับผิดชอบอย่างไร
คำตอบ : ถ้าการกรอกแบบผิดดังกล่าว มีผลทำให้จำนวนประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินกว่า 25% กรณีก็ต้องรับผิดชอบเสียเงินเพิ่ม 20% ตามนัยมาตรา 67 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร แต่ถ้าความผิดพลาดไม่เกิน 25% ก็ไม่มีปัญหาอะไรครับ

เรื่องที่ 9 VAT-เจ้าของทรัพย์สินออกใบกำกับภาษีซ้ำซ้อนกับผู้ทอดตลาด
คำถาม : เนื่องจากทางบริษัท เป็นผู้ขายทอดตลาดให้เจ้าของทรัพย์สินที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีหน้าที่ต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบ ภ.พ.36 แทนเจ้าของทรัพย์สิน และเป็นผู้ออกใบกำกับภาษี/ใบเสร็จรับเงินแทนเจ้าของทรัพย์สิน แต่ปรากฏว่า ในการขายสินค้าอยู่ล็อตหนึ่ง ทางเจ้าของทรัพย์สินเป็นผู้ออกใบกำกับภาษี/ใบเสร็จรับเงินเอง โดยไม่ได้ผ่านทางบริษัท จึงเรียนถามว่า ทางเราจะต้องนำเงินจำนวนที่เจ้าของทรัพย์สินเป็นผู้รับเองมายื่นแบบ ภ.พ.36 ด้วยหรือไม่ และถ้าต้องยื่นใบเสร็จ/ใบกำกับภาษี ที่เจ้าของทรัพย์สินออกให้ผู้ซื้อจะต้องทำอย่างไร
คำตอบ : โดยหลักกฎหมาย กรณีดังกล่าว ผู้ทอดตลาดมีหน้าที่ต้องนำส่ง

ภ.พ.36 และต้องออกใบกำกับภาษีแทนเจ้าของทรัพย์สินด้วย (ม.83/5) ดังนั้น บริษัทเจ้าของทรัพย์สินไม่มีสิทธิออกใบกำกับภาษี ถ้าออกไปแล้วต้องรีบเรียกกลับคืนมาทำการยกเลิกโดยด่วนครับ

เรื่องที่ 10 VAT, ภาษีธุรกิจเฉพาะ และภาษีหัก ณ ที่จ่าย - การขายอาคารพร้อมที่ดินและ Tank บรรจุน้ำมัน

คำถาม : กิจการจะขายที่ดินพร้อมตึกสำนักงานที่ใช้ในการประกอบการ ซึ่งตัวตึกนี้จ้างผู้รับเหมามาก่อสร้าง แต่ใช้งานไม่ถึง 3 ปี แล้วจะขาย และขาย Tank บรรจุน้ำมัน ที่ฝังอยู่บนพื้นดินขนาดใหญ่ ความจุ 1,800 ล้านลิตร ถ้าวาง Tank นี้ออกจากจุดนั้นแล้ว จะพังทลายไม่สามารถมาประกอบใช้งานต่อ ใช้งานมาแล้วเกิน 3 ปี ทั้งหมดนี้ถือเป็นอสังหาริมทรัพย์หรือไม่ ถ้าขายแล้วจะต้องเสียภาษีอะไรบ้าง ในอัตราเท่าใด

คำตอบ : กรณีตามคำถาม มีทรัพย์สิน 2 ชนิดด้วยกัน

1. อาคารพร้อมที่ดินถือเป็นอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเมื่อจดทะเบียนโอนสิทธิและนิติกรรมที่กรรมที่ดินจะต้องเสียภาษีดังนี้ครับ

(1) ถูกหัก ณ ที่จ่าย 1% ตามมาตรา 69 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร โดยสิ้นปีต้องนำรายได้/รายจ่าย จากการขายไปรวมเป็นเงินได้เพื่อยื่นแบบ ภ.ง.ด.50 ด้วย

(2) เสียภาษีธุรกิจเฉพาะในอัตรา 3.3% ของรายรับ ซึ่งคำนวณจากยอดที่สูงกว่าระหว่างราคาตามสัญญาซื้อขายกับราคาประเมินของกรรมที่ดิน

(3) เสียอากรแสตมป์ในอัตรา 0.5% ของรายรับ

2. สำหรับ Tank บรรจุน้ำมันตามกรณีของท่าน เข้าลักษณะถือเป็น

สังหาริมทรัพย์ เมื่อมีการขายไป จึงต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้นิติบุคคลครับ

แหล่งที่มา หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ